

Sygn. akt I ACa 133/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Guzińska (spr.)
Sędziowie:	SSA Tadeusz Nowakowski SSA Ewa Głowacka
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. P.**

przeciwko **Gminie W.**

o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 22 listopada 2012 r. sygn. akt I C 1279/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy oddalił powództwo M. P. przeciwko Gminie W. o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Pozwana Gmina W. wystawiła przeciwko M. P. 22 tytuły wykonawcze. Tytuły wykonawcze dotyczyły należności z tytułu podatku od nieruchomości, a roszczenia objęte tymi tytułami, wraz kosztami upomnień, wynoszą łącznie 119.255,70 zł.

Na wniosek Gminy W. komornik sądowy A. C. wszczęła postępowanie egzekucyjne o sygnaturze II KM 406/03 z nieruchomości dłużników M. P., J. P., A. W..

Zarządzeniem z dnia 7 maja 2003 r. komornik połączył egzekucję z nieruchomości w sprawie II KM 406/03 z egzekucją w sprawie sygnatura akt

II KM 9/94, z wniosku (...) Bank S.A. Oddział L.. Egzekucja była prowadzona przeciwko M. P., J. P., A. W. z prawa do nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...), obejmującej działkę gruntu w użytkowaniu wieczystym i stanowiące odrębną nieruchomość budynku.

Postanowieniem z dnia 21 maja 2003 r. Sąd Rejonowy w W., w sprawie sygnatura akt I Co 1852/03, nadał klauzulę wykonalności wszystkim przekazanym do egzekucji tytułom wykonawczym wymieniając w treści numery tych tytułów. Postanowieniem tym nadano klauzulę wykonalności tytułom wykonawczym wystawionym przeciwko trzem dłużnikom, tj. M. P., J. P., A. W., celem prowadzenia egzekucji z nieruchomości. Wypis sentencji postanowienia został trwale połączony z tytułem numer (...).

Pismami z dnia 28 stycznia 2005 r. powód oraz jego brat J. P. zostali zawiadomieni o wszczęciu egzekucji z nieruchomości tj. z udziału 1/3 niewydzielonej części nieruchomości zabudowanej położonej w W. przy ulicy (...), działka nr (...) o powierzchni 1 ha 32a 82 m⁽²⁾ oraz udziału w wysokości 1/3 w użytkowaniu wieczystym działki gruntu, dla której Sąd Rejonowy w W. Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...).

W postępowaniu w sprawie z powództwa J. P. przeciwko (...) Bank (...) S.A. w W. Sąd Okręgowy w Ś. wyrokiem z dnia 5 grudnia 2011 r. pozbawił wykonalności bankowy tytuł wykonawczy – wyciąg z ksiąg (...) Banku S.A. Oddziału w L., z dnia 4 stycznia 1994 r., zaś w uzasadnieniu stwierdził, iż postępowanie egzekucyjne w sprawie II KM 9194 uległo umorzeniu z mocy prawa w dniu 15 lutego 1998 r.

Należności objęte tytułami wykonawczymi wystawionymi przez Gminę W. przeciwko M. P. zabezpieczone zostały hipoteką na jego udziale w nieruchomości położonej przy ulicy (...) w W..

W 2011 r. J. P. przeglądał akta sprawy egzekucyjnej II KM 406/03, domagał się wydania mu kserokopii dokumentów oraz składał skargę na czynności komornika.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał powództwo za nieuzasadnione. Sąd podkreślił, że powód w niniejszym postępowaniu nie kwestionował zasadności wystawienia administracyjnych tytułów wykonawczych, natomiast zarzucając nieprawidłowości w postępowaniu sądowym o nadanie klauzuli wykonalności tym tytułom oraz uchybienia w postępowaniu egzekucyjnym i twierdził, że wobec nieprzerwania biegu przedawnienia zobowiązań podatkowych objętych tytułami zobowiązania te przedawniły się i nie mogą być egzekwowane. Sąd wskazał jednak, że w świetle brzmienia art. 840 k.p.c. jeżeli powód powołuje się na niemożność egzekwowania zobowiązania na skutek przedawnienia powinien przedstawić dokument wystawiony przez Gminę W. stwierdzający taką okoliczność. Tego powód nie uczynił, a Sąd uznał, że nie jest uprawniony do ustalania, czy zobowiązania zawarte w tych tytułach nie może być egzekwowane. Sąd zaznaczył ponadto, że trafne jest stanowisko pozwanej co do nieprzedawnienia zobowiązań podatkowych zabezpieczonych hipoteką na mocy przepisów Ordynacji podatkowej. Sąd podkreślił również, że ewentualne nieprawidłowości związane z nadaniem klauzuli wykonalności mogą być badane jedynie w postępowaniu klauzulowym w drodze zażalenia na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności, na podstawie art. 795 k.p.c.

Z wyrokiem Sądu Okręgowego nie zgodził się powód wywodząc apelację, w której zarzucił rozstrzygnięciu:

1. Naruszenie art. 776 k.p.c. w zw. z art. 777 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z § 180 i 181 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że tytuły egzekucyjne wystawione przez organ administracyjny zostały prawidłowo zaopatrzone w sądową klauzulę wykonalności, gdy w rzeczywistości klauzula nie została nadana, a zatem na podstawie tych dokumentów nie można prowadzić egzekucji.

2. Naruszenie art. 70 § 2 Ordynacji podatkowej przez błędne przyjęcie, że pomimo upływu terminu przedawnienia obowiązków objętych tytułami nadal można prowadzić egzekucję, choć zobowiązania wygasły.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę orzeczenia Sądu I instancji i pozbawienie w całości wykonalności tytułów egzekucyjnych wskazanych w pozwie oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok jest trafny i brak jest podstaw do jego podważenia.

Sąd Apelacyjny podziela wyciągnięte przez Sąd I instancji na podstawie niespornego w sprawie stanu faktycznego wnioski. Zarzuty apelacyjne podnoszone przez powoda nie mogły zostać uwzględnione.

Jak zauważył Sąd I instancji powód w niniejszym postępowaniu kwestionował prawidłowość wydanych przeciwko niemu tytułów wykonawczych, co doprowadziło

w ocenie powoda do przedawnienia roszczeń dochodzonych przeciwko niemu przez Gminę W.. Stanowiska powoda jednak nie sposób podzielić. Powództwo

w niniejszym postępowaniu oparte zostało bowiem na zarzucie wadliwości nadania klauzuli wykonalności administracyjnym tytułom wykonawczym, a eliminowanie błędów i uchybień powstałych na etapie postępowania klauzulowego jest możliwe jedynie w oparciu o art. 795 k.p.c. – w drodze zażalenia na postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności. Przypomnieć należy w tym miejscu, że dłużnikowi służą dwa rodzaje obrony przed egzekucją, a mianowicie: obrona formalna

lub merytoryczna. Obrona formalna zmierza do eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji i jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, obrona merytoryczna zaś polega na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. W razie naruszenia praw podmiotowych dłużnika, wynikających z prawa materialnego, nie ma on prawnej możliwości domagania się ochrony tych praw od organu egzekucyjnego, gdyż ten nie może badać zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, ale może skorzystać ze środków obrony merytorycznej, jakimi są powództwa przeciwegzekucyjne. Podkreślenia wymaga jednak, że z uwagi na treść art. 840 k.p.c., trafnym jest stanowisko Sądu I instancji,

iż wadliwość nadania klauzuli wykonalności nie może być podstawą domagania się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego z uwagi na błędy popełnione na etapie postępowania klauzulowego. Okoliczność taka bowiem nie została wymieniona w powołanym powyżej art. 840 k.p.c., jako przesłanka domagania się pozbawienia wykonalności. Bezzasadne jest przy tym twierdzenie powoda, iż nie mógł on zaskarżyć postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności administracyjnym tytułom egzekucyjnym, bowiem klauzula została nadana jedynie jednemu z nich, a pozostałe nie zostały opatrzone klauzulą. Wskazać należy, że przepis art. 795 k.p.c. stanowi, że zażalenie przysługuje na postanowienie co do nadania klauzuli wykonalności, a w niniejszej sprawie treść postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli jest jednoznaczna. Na jego podstawie Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 21 maja 2003 r. nadał klauzule wykonalności 22 tytułom egzekucyjnym i jeśli w ocenie skarżącego postanowienie to było wadliwe, to jedyną drogą jego wyeliminowania było wniesienia zażalenia. Z możliwości takiej powód jednak nie skorzystał, wobec czego jego obecne twierdzenia należało uznać za pozbawione uzasadnienia i jako takie nie mogły one stanowić podstawy do wzruszenia orzeczenia Sądu I instancji.

Podobnie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostają argumenty przytoczone w końcowej części apelacji, dotyczące przyłączenia się Gminy W. do egzekucji z nieruchomości. Nie stanowią one bowiem podstawy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego.

Chybiony był też zarzut naruszenia art. 70 § 2 Ordynacji podatkowej. W sprawie nie było sporne, iż należności dochodzone przez wierzyciela powoda zostały zabezpieczone hipoteką. Zgodnie z treścią art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia powództwa, z uwagi na podnoszony przez powoda zarzut przedawnienia zobowiązań podatkowych. Co ważniejsze zgodnie z art. 840 § 2 k.p.c., jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł pochodzący od organu administracyjnego, do stwierdzenia, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane powołany jest organ, od którego tytuł pochodzi, a nie sąd. W tej sytuacji zarzutu sformułowanego przez powoda nie sposób było uznać za trafny.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji wywiedzionej przez powoda, a zatem na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją jako bezzasadną.